

Västerås kommun

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Wijkmanska gymnasiet
belägen i Västerås kommun

Uppföljning av tillsyn i Wijkmanska gymnasiet

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Västerås kommun under vårterminen 2018. Skolinspektionen fattade den 8 maj 2018 beslut efter tillsyn för Wijkmanska gymnasiet. Efter uppföljning av beslutet fattade Skolinspektionen ett nytt beslut den 2 oktober 2018 i vilket bedömdes att vissa brister kvarstod och Västerås kommun förelades på nytt att avhjälpa påtalade brister. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i beslutet från 2 oktober 2018. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Västerås kommun inkom med den 1 april 2019 samt uppgifter som framkommit vid Skolinspektionens uppföljningsbesök på skolan den 7 och 8 maj 2019.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande		
	Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner.	Brist avhjälp
	Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.	Brist avhjälp
6. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp
	Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpas.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen avhjälppt påtalade brister.

Avhjälppta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Västerås kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner. (16 kap. 6 § skollagen; Förordning om examensmål för gymnasieskolans nationella program (SKOLFS 2010:14); 4 kap. 1 § gymnasieförordningen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)
- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun avhjälppt denna brist.

Motivering

Undervisningen utgår ifrån och omfattar examensmålen

I beslut den 2 oktober 2018 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete med examensmålen. Utredningen visade att det skiljde sig åt i vilken utsträckning undervisningen i olika kurser utgick från och omfattade examensmålen.

Av huvudmannens skriftliga redovisning samt vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 7 och 8 maj 2019 framkommer att skolan har genomfört insatser för att stärka kopplingen mellan examensmålen och utbildningen på skolans olika program i syfte att höja elevernas kunskap om examensmålen. I intervjuer med elever från yrkesprogrammen framgår bland annat att de känner till examensmålen och att lärare på olika sätt synliggör för eleverna hur undervisningen i olika kurser omfattar dessa mål. Lärare, elevhälsan och rektorn beskriver att mentorer har förtydligat examensmålen för eleverna på mentorstid och lärare beskriver vidare att undervisningen i olika kurser på ett

tydligare sätt är kopplad till examensmålen. Även i Skolinspektionens lektionsobservationer finns det exempel på hur det aktuella lektionsinnehållet kopplas till programmets examensmål.

Det aktiva lärarstödet har utvecklats

I beslut den 2 oktober 2018 konstaterade Skolinspektionen att inte alla lärare gav eleverna det stöd och den handledning som de behövde för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Det arbete kring aktivt lärarstöd som rektor initierade på skolan innefattade inte några konkreta åtgärder för att ge lärarna verktyg för hur de i undervisningen kan arbeta för att ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver.

Av huvudmannens skriftliga redovisning samt vid Skolinspektionens uppföljningsbesök framgår att skolan har arbetat med en satsning för att stärka det aktiva lärarstödet i undervisningen. I samtliga intervjuer framkommer att utvecklingsarbetet har fokuserat på lektionsstruktur så att det ska vara tydligt för eleverna vad målet med undervisningen är. Förstelärare, som har haft i uppdrag att leda denna utvecklingsinsats, yrkeslärare och representanter för elevhälsan berättar att elever har fått besvara en enkät om hur de upplevt arbetet med lektionsstrukturen och att resultat visar på en positiv utveckling. Förstelärare berättar bland annat att flera elever svarat i enkäten att lektionerna har blivit tydligare och att eleverna uppgett att de lärt sig bättre. De elever som Skolinspektionen intervjuat i samband med uppföljningsbesöket uttrycker bland annat att de får hjälp av lärare under lektioner, att lärare på olika sätt stödjer elever och tillförsäkrar sig om att alla elever har förstått det som undervisningen behandlar. Flera av de lektioner som Skolinspektionen genomfört vid uppföljningsbesöket visar att lärare arbetar med att aktivt stödja eleverna i undervisningen. Vissa elever uppger dock i intervjuer att det finns lärare som inte ger eleverna den hjälp som de behöver. Enligt förstelärare behöver arbetet med det aktiva lärarstödet fortsätta och lektionsstrukturen var enbart ett första steg i utvecklingsprocessen. Lärare uppger bland annat att det fortfarande kan finnas elever som inte tycker att de får tillräckligt med stöd av läraren och att rektorn behöver leda och styra arbetet med att utveckla undervisningen. Rektorn, som vid tiden för uppföljningsbesöket har arbetat på skolan i knappt tre veckor, uppger att han visserligen har fått en överlämning av huvudmannen av det arbete som bedrivits i syfte att utveckla det aktiva lärarstödet samt av den utvärdering som eleverna har gjort. Rektorn själv har dock inte hunnit följa upp undervisningen på skolan men beskriver för Skolinspektionen att han vill arbeta utifrån en modell som innebär att lärarna ska göra en analys av den egna undervisningen, vilket sedan ska utmynna i utvecklingsmål för kommande läsår. Skolinspektionen förutsätter att rektorn fortsätter det påbörjade arbetet med att utveckla det aktiva lärarstödet i

undervisningen och följer upp att alla lärare ger eleverna det stöd och de handledning som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Förutsättningar för lärande och trygghet***Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Västerås kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.6 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun avhjälpit denna brist.

Motivering***Kurator medverkar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete***

I beslut den 2 oktober 2018 konstaterade Skolinspektionen att kurator inte deltog i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Av utredningen i det aktuella ärendet framgår att Wijkmanska gymnasiet sedan oktober 2018 har tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan och att kurator medverkar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Representanter för elevhälsan berättar att kuratorn visserligen har arbetat mycket med individärenden men utifrån dessa har det även identifierats riskområden i vissa klasser. Detta har lett till att kuratorn har genomfört förebyggande insatser på gruppnivå. Representanter för elevhälsan ger konkreta exempel på områden, såsom psykisk ohälsa och stress, där de ser behov av ett förebyggande arbete. Rektorn uppger att elevhälsan har lyft de identifierade riskområdena med honom och att kuratorn planerar för att gå ut och prata med klasserna. Enligt kuratorn skräddarsyr hon upplägget för olika klasser så att det bäst motsvarar gruppens behov.

Det bedrivs en studie- och yrkesorienterande verksamhet vid skolan

I beslut den 2 oktober 2018 konstaterade Skolinspektionen att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning inför elevernas framtida val av utbildnings- och yrkesverksamhet inte tillgodosågs.

Det framkommer i utredningen att skolan sedan oktober 2018 har haft tillgång till studie- och yrkesvägledare på halvtid och att studie- och yrkesvägledaren samt lärare arbetar för att tillgodose elevernas behov av vägledning inför de olika val som skolan erbjuder samt inför val av framtida utbildningar och yrken. Av huvudmannens skriftliga redovisning framkommer att huvudmannen och rektorn på skolan har tydliggjort för personalen att studie- och yrkesvägledning ingår i allas ansvar och inte enbart är en specifik fråga för studie- och yrkesvägledaren. I intervjuer med representanter för elevhälsan och lärare framkommer bland annat att studie- och yrkesvägledaren har väglett elever enskilt och i klasser. Såväl lärare som elever uttrycker att elever antingen kan få hjälp av studie- och yrkesvägledaren eller av lärare vid val av exempelvis programinriktningar eller val kopplade till framtida studie- och yrkesliv. Rektorn berättar att han ännu inte hunnit följa upp den studie- och yrkesorienterande verksamheten vid skolan men att en heldagskonferens med elevhälsan, där studie- och yrkesvägledare ingår, är inplanerad att hållas i samband med terminsavslutningen.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Möller

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Möller

X Renata Grelak

Föredragande
Signerat av: Renata Grelak